

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Forslagets indhold og formål

Regeringen prioriterer indsatsen overfor de svageste ældre højt. Således afsatte regeringen i 2003 i alt 80 mio. kr. til styrkelse af indsatsen overfor mennesker med demens, og regeringen vil fortsat arbejde for, at demente og deres pårørende får den hjælp og støtte, de har brug for. Demens ændrer ikke kun tilværelsen for den demente selv, men påvirker i høj grad også de pårørende. Det stiller store krav til den hjælp og støtte, som der skal tilbydes denne gruppe.

Det er helt centralt, at plejen overfor de demente tilrettelægges med fokus på den enkeltes værdighed. Mennesker, der rammes af demens, oplever at skulle erkende, at man langsomt men sikkert vil miste kontrollen over sit eget liv. Konsekvensen er, at andre på et tidspunkt skal træffe vigtige beslutninger på ens vegne – også omkring personlige forhold som pleje og omsorg.

Regeringen ønsker med dette lovforslag at understøtte muligheden for, at mennesker med en demensdiagnose kan tage ansvar for eget liv, mens de endnu er i stand til det.

Efter lovforslaget skal kommunerne i tilrettelæggelsen af pleje og omsorg mv. så vidt muligt respektere tilkendegivelser om ønsker for fremtiden i forhold til bolig, pleje og omsorg (»plejetestamente«) fra personer, der har en demensdiagnose.

Kommunen har ikke pligt til at følge tilkendegivelserne, og den person, der har tilkendegivet sine ønsker for fremtiden vedrørende bolig, pleje og omsorg har heller ikke et retskrav på, at tilkendegivelserne bliver fulgt. »Plejetestamenter« er vejledende i forhold til, hvordan plejepersonale og eventuelle pårørende kan varetage plejen af demente, og kommunen skal forsøge at tilgodese den dementes ønsker inden for den ramme, herunder den økonomiske ramme, der i øvrigt er. Kommunens pålægges således ingen nye aktiviteter men forpligtes til at bruge et eventuelt »plejetestamente« som vejledende redskab i plejen af en dement

– til gavn for den demente, de pårørende og plejepersonalet.

»Plejetestamenterne« vil kunne hjælpe plejepersonalet til at give en pleje, der er i overensstemmelse med den dementes ønsker og den måde, den demente tidligere har levet sit liv på. »Plejetestamenterne« kan dermed medvirke til, at den demente – til trods for at denne ikke er i stand til at give udtryk for sine ønsker – kan få en værdig alderdom og en værdig livsafslutning. »Plejetestamentet« kan endvidere aflaste eventuelle pårørende, i og med at tilkendegivelserne fra den dementramte kan hjælpe og understøtte en eventuel ægtefælle, når denne står og skal træffe forskellige valg på den dementes vegne. Svære beslutninger såsom flytning til en plejebolig vil være nemmere at tackle for den raske ægtefælle, fordi denne ved, at det er i overensstemmelse med den dementes ønsker.

»Plejetestamenter« kan derudover være med til at mindske brugen af magt. Det forhold, at dagligdagen i størst muligt omfang foregår på samme måde som tidligere, vil give den demente mere ro og tryghed og kan bidrage til, at situationer, hvor brug af magt er nødvendig, bliver færre. I de plejeplaner, der udarbejdes for beboere på plejehjem mv., indgår der allerede oplysninger om den pågældendes tidligere liv. Det er oplysninger, som man oftest får via pårørende og andre nærtstående. Disse oplysninger kan være et supplement til tilkendegivelserne i »plejetestamentet«. I de tilfælde, hvor den demente er uden familie og/eller ægtefælle, vil »plejetestamentet« være en enestående mulighed for plejepersonalet for at få oplysninger om den dementes hidtidige liv og ønsker for fremtiden.

Lovforslaget er afgrænset til personer, der har fået stillet en demensdiagnose. Dette er begrundet i, at der her er tale om en persongruppe, der – i modsætning til alle andre – med sikkerhed ved, at de bliver mentalt svækkede, og at de på sigt ikke vil være i stand til at handle vedrørende egne forhold.

Der er via de gældende regler om generalfuldmagter mulighed for, at man kan bemyndige en pårørende eller en anden nærtstående person til at bestyre formuen og til at disponere på ens vegne i alle *retlige* anlig-